

Павлик Олена Михайлівна,

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки та психології

Харківської державної академії фізичної культури

Василенко Інесса Садівівна,

старший викладач кафедри педагогіки та психології

Харківської державної академії фізичної культури

ДОСЛІДЖЕННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УСТАНОВОК У МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ З ФУТБОЛУ

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку суспільства ставить перед вищою школою завдання: формування висококваліфікованих фахівців. Для розвитку компетентної особистості, активного члена суспільства необхідно підвищувати ефективність процесу навчання шляхом перегляду та реформування освіти на всіх рівнях, оскільки існуючі системи не повністю відповідають запитам сучасного суспільства і потребують переорієнтації [2, с. 59]. Комунікативні установки розглядаються, як психологічний базис широкого набору різних комунікативних якостей та провідності особистості, оскільки саме вони забезпечують готовність будувати відносини в певному стилі та певного типу переважних партнерів [1, с. 167.]

Аналіз наукової психолого-педагогічної та методичної літератури свідчить, що проблемі професійного спілкування завжди приділялась належна увага (Ю. Жуков, В. Мотирко, П. Растянніков, Л. Хряцова та ін.) В окремих дослідженнях пропонуються методики навчання студентів комунікативним умінням (В. Бедерханова, Н. Кузьміна, Л. Петровська, Т. Яценко та ін.).

Проте дослідження окремих аспектів формування комунікативних установок студентів в умовах вищої освіти в контексті психолого-педагогічної підготовки є до теперішнього часу актуальною.

Мета дослідження - дослідити комунікативні установки у майбутніх тренерів з футболу.

Результати дослідження. Дослідження проводилось на базі Харківської державної академії фізичної культури та охоплювало 40 респондентів, які навчаються на 1-3 курсах за спеціальністю 017 - Фізична культура і спорт, спеціалізація «Футбол». Було сформовано експериментальну (ЕГ) та контрольну (КГ) групи. Для дослідження комунікативних установок майбутніх тренерів з футболу ми застосували методику В.Бойко.

Отримані данні дослідження комунікативних установок майбутніх тренерів з футболу свідчать (рис. 1.), що показник завуальованої жорстокості у ЕГ склав 13,9 балів, а у КГ - 11,8 балів із 20 можливих. Тобто, майбутні тренери з футболу у експериментальній групі зовні демонструють певну терпимість, та разом з цим їм більш притаманні, хоча й у замаскованій, прихованій формі, недобррозичливість та настороженість у стосунках з багатьма партнерами ніж у контрольній групі.

Вони не приховують і не пом'якшують свої негативні оцінки та переживання з приводу більшості людей, які складають її оточення: висновки про них різкі, однозначні та зроблені, можливо, назавжди.

Показник обґрунтованого негативізму майже однаково притаманний як спортсменам експериментальної так і контрольної групи. Він виражається в об'єктивно обумовлених негативних висновках про деякі типи людей та окремі сторони взаємодії.

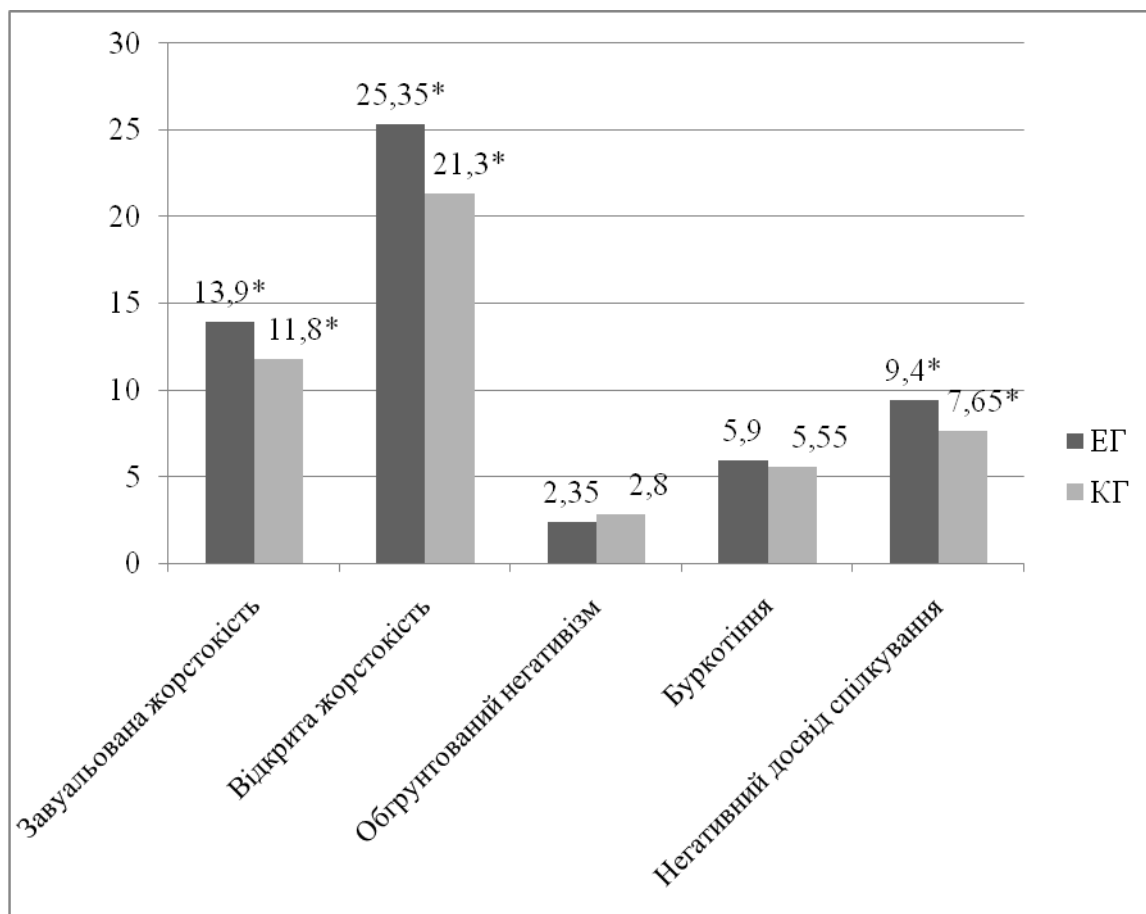

Рис. 1. Показники комунікативних установок майбутніх тренерів з футболу у експериментальній та контрольній групі (Хср.)* $p \leq 0,05$

Майбутні тренери з футболу як у експериментальній так і у контрольній групі мають майже однаковий показник буркотіння, тобто схильність робити необгрунтовані узагальнення негативних фактів у сфері взаємовідносин з партнерами та у спостереженні за соціальною дійсністю.

Показник негативного досвіду спілкування більший у досліджуваних експериментальної групи ніж у контрольної. Даний компонент установки показує, якою мірою таланило в житті на найближче коло знайомих і партнерів по спільній діяльності досліджуваних майбутніх тренерів з футболу.

Висновки. Емоційні перешкоди виникають через неадекватність, велику інтенсивність чи розбіжність інтенсивності емоційних проявів.

Емоційний стан людини також може впливати на ефективність спілкування. Емоції людини служать одним з головних механізмів внутрішньої регуляції психічної діяльності та поведінки. Вони здатні різко посилити або послабити скутість, боязкість у спілкуванні.

Майбутнім тренерам з футболу контрольної групи необхідно вчитися контролювати власні емоційні стани, розвивати такі індивідуальні комунікативні якості як толерантність, витримка, доброзичливість, ввічливість, емпатія, впевненість у собі, які допоможуть їм запобігати конфліктних ситуацій з іншими суб'єктами професійної комунікативної діяльності.

Список бібліографічних посилань

1.Ивашов А. Н., Заика Е. В. Методика исследования коммуникативных установок личности.*Вопр. психол.* – 1991. № 5. С. 162–166.

2.Павлик О. М., Василенко І. С. Комунікативні та організаторські схильності як важливі складові професійних здібностей тренера. *Науковий вісник Херсонського державного університету.* 2017. № 2. С. 59-65.

Павлик Олена Михайлівна,

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри педагогіки та психології

Харківської державної академії фізичної культури

Маренич Ганна Владиславівна,

студентка 2-го курсу Харківської державної академії фізичної культури

ХАРАКТЕРИСТИКА СТРАТЕГІЙ ПОДОЛАННЯ СТРЕСОВИХ СИТУАЦІЙ ЮНИМИ ТХЕКВОНДИСТАМИ

Стрес присутній у житті кожної людини, наявність стресових імпульсів в усіх сферах людської діяльності безперечна, і спортивна діяльність тут не